

عنوان مقاله:

زیبایی و هنر و طبیعت در معماری اسلامی (نمونه موردی: مسجد نصیرالملک شیراز)

محل انتشار:

فصلنامه معماری شناسی، دوره 6، شماره 28 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

زیبا توکلی مقدم - کارشناسی ارشد مهندسی معماری، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بناب، ایران

پیمان نقی پور - فارغ التحصیل کارشناسی ناپیوسته، مهندسی حرفه ای معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

مسجد نصیرالملک یکی از زیباترین مساجد شیراز است که قدمت آن به دوره قاجاریه بازمی گردد. امروزه این مسجد دوست داشتنی که با نام مسجد صورتی نیز شهرت دارد، خداوند زیباست و انسان را با حس زیبایی آفریده است و با زیبایی به آرامش می رسد. زیبایی جاذبه ای ازلی است، که هنر، پل ارتباط میان آن و انسان است. درک مفهوم زیبایی موهبتی الهی است و هنر بدون آن کالبدی بی روح و خالی از جاذبه است. توضیح مفهوم زیبایی از گذشته تا به امروز دغدغه ی بسیاری از اندیشمندان بوده و هریک از آن ها، تعریف و مفاهیمی را در این زمینه ارائه کرده اند، همچنین مطالعات مختلفی در زمینه ی شناخت عوامل موثر بر زیبایی و روند ادراک آن انجام شده است. مورفولوژی محیط های ساخته شده تاثیر بسزایی بر رفاه انسان دارد. هدف از انجام این پژوهش، ویژگی های طراحی این بنا (مسجد نصیرالملک) را از منظر فلسفه هندسه تحلیل می کند، جایی که هندسه به عنوان واژگان زیر بنای زبان الگوی زندگی و طبیعت عمل می کند. هدف مطالعه فرمالیسم طراحی دکوراسیون مسجد با استفاده از روشی ترکیبی است که هم ریخت شناسی و هم ریاضیات را در بر می گیرد، با استفاده از ویژگی های اسکندر برای اولی و مدل عددی سالینگاروس برای دومی، برای بررسی و تحلیل ویژگی های بصری ساختمان است. معماران برای تطبیق با تاثیر عاطفی محیط طبیعی، نیاز به ایجاد ارتباط با محرک های آن دارند. در معماری اسلامی و به دلیل ممنوعیت اکید تصویرسازی صورت های انسان و حیوان، هندسه تنها ابزار مناسب برای ایجاد این پیوندها از طریق نقوش، استالاکتیت ها (Stalactites) و نقوشی بود که بدون انتها آبشار می شوند. این مقاله، از ۱۵ ویژگی هنر و طبیعت کریستوفر الکساندر به عنوان یک ابزار کیفی اولیه برای تحلیل ویژگی های بصری مسجد نصیرالملک استفاده می کند تا میزان موفقیت معماران در ایجاد این ارتباطات را اندازه گیری کند. یک مدل عددی توسط نیکوس سالینگاروس نیز برای اندازه گیری کمی این کیفیت ها به کار گرفته شد. این مقاله نتیجه می گیرد که طراحی ساختمان بر اساس یک فرآیند متفکرانه متمرکز بر استخراج کیفیت های خلقت و بازتولید آن ها در ترکیب بندی های انتزاعی برای ارائه کیفیت های ساختمانی طبیعت و زندگی بوده است.

کلمات کلیدی:

معماری اسلامی، مساجد، قاجاریه، مسجد نصیرالملک، کریستوفر الکساندر.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1957983>

